

RAIKKÜLA

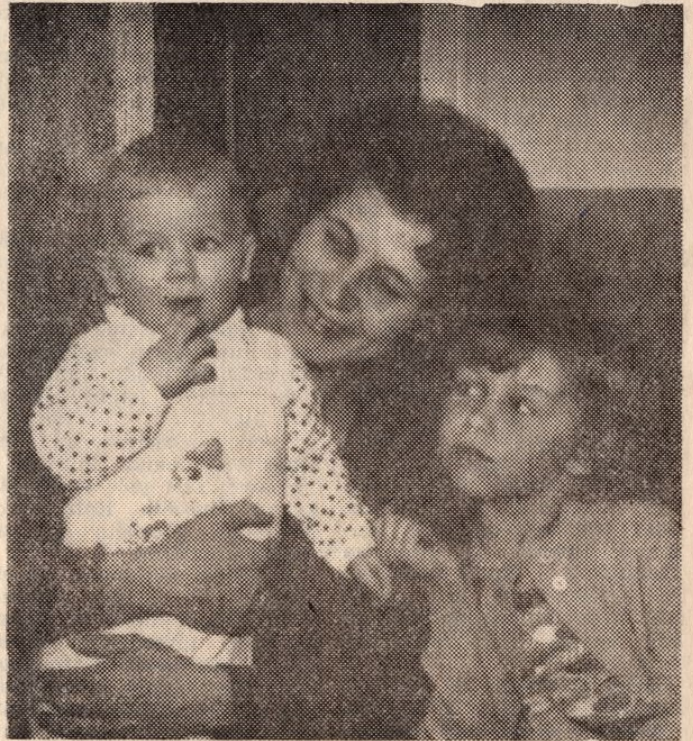
KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

Nr. 5 (35) MAI 1990

«Kõige eest, mis olen, ja kõige eest, milleks veel loodan saada, võlgnen tänu oma emale».

A. Lincoln

Emadepäev — see on vana vanapäev, mida meil on ametlikult aastakümneid ära põlatud. Põlati ja unustati paljude poolt, unustati ka muud ilusat meie omariikluse päevist.

Riiklik sund ema unustamiseks oli nii tugev, et isegi laste teatmeteoses «ENEKE» ei ole märksõna «ema» all kirjutatud ühtki rida. Küll aga on noortele lugejatele pikalt selgitatud erinevate sõdade ja sõjamasinate tähendust ja tüüpe. Mõiste «kommunism» tähendust kirjeldatakse aga kümnes erinevas variandis nagu «kommunistlik kasvatus», «kommunistlik moraal» jne. Nii kaugele siis jõudsim.

Emadepäeva tähistamine sai alguse USAst 1913. aastal.

Eesti Vabariigis hakati seda päeva tähistama Naiste Karskusliidu eestvõttel alates 1923. Ematunne ja kevad — need on maailma tugevamad jõud. Vahest sellepärast hakatigi emadepäeva tähistama kevadel maikuu teisel pühapäeval. Püüdkem siis taas jõuda oma tunnetes sinnamaale, kuhu meie rahvas oli jõudnud juba 50 ja enam aastat tagasi. Püüdkem naises näha eelkõige ema, mitte aga perekonna toitjat.

Mehe esmane roll on toita ja kaitsta oma peret. Naise kõige rasekm töö ja kõige suurem õnn on olla ema. Jätkugu meil, meestel, tarkust seda mõtista.

Soovin teile, kallid emad, tugevat tervist ja rahu perekondadesse. Olgu teil vä-

hem valu ja muret, ärgu lahkugu teie kodudest rõõm ja õnn. Kallistagu teid väikesed hellitavad lapsekäed. Rõõmustagu teid terved ja head lapsed ning lapselapsed.

Soovin, et emale mõtleksime ka siis, kui teda ammu

enam meie keskel ei ole... Soovin, et kaoks emade praegune mure poegade saatuse pärast. Soovin, et koos taastuva Eestiga tuleks meie kodudesse tagasi sõna EMA pühadus.

TONU RAHULA

Üle hulga aastate

Üle hulga aastate tõusis taas ausse emadepäev. Üle hulga aastate taas Eesti Vabariigis, kuigi tõeline vabadus terendub alles kusagil silmapiiril.

Pühapäeval kogunes kaske-dega ehitud klubisse kenake hulk särasilmseid lapsi ja nende emmesid. Jätkus saali omajagu veidi tõsisema moega isikuidki ja veel vallalist seisuestki inimesi.

Pärast Peeter Palusoo päevakohast sissejuhatust alus-

tas Raikküla meeskoor väsimatu dirigendi Maiu Kanguri kindla käe all, esitades Miina Härma, Roman Toi, Hannikaineni ja Veljo Tormise loomingut.

Tublisti särtsu lisasid segapaaris rahvatantsijad, kõik puha omakandi mehed-naised, poisid-tüdrukud. Peeter Palusoo juhendamise all oli tantsuküpsiks saanud pooltosinat pala.

Kenasti kõlas trompeti-

duett, saatjaks Heidi Tagel klaveril.

Emade aupäevale vääriliste paladega esinesid Raikküla kooli noorukesed solistid Kaidi Kasari, Kertu Kase-laan, Katrin Oraste, õekesed Anu ja Ave Tõitoja ning laste ansambel. Kes muu, kui ikka Heidi Tagel oli needki laulud kenasti kõlama õpetanud.

Ega lapsedki rahvatantsus täiskasvanutest kehvemad olla tahtnud ja koos Peeter Palusooaga sai «Oige ja vasemba» vapralt algusest lõpuni kepsutatud. Vahelduse töö kohaliku

näiteringi esitatud katkend Ira Lemberi näitemängust «Argpüksid» Lea Purga eestvedamisel. Osalistena olid laval nõid (Lea Purga), reinuvader (Helle Haabu), karupapa (Valeeri Luik).

Südame tegid soojaks naisansambli hõbedaselt helisevad hääled, esitades Ado Ausi juhendamisel «Oma maa», «Emakeel» ja «Kui vanker veeres».

Edu ja tahet neile edaspidiseks!

Noorusele omast temperamenti ja rütmi tõi saali neidude liikumisrühm Aarne Liivi käe all.

(Järg pöördel)

Juhatuses arutati

Viimasel juhatusel koosolekul märkis esimees Tõnu Rahula, et loomade hukkimine näitab aasta-aastalt kasvutendentsi. Näiteks 1985. aasta jooksul hukkus 34 veist, 1988. a. 91 ja 1989. a. 53 veist. Tänavu nelja kuu jooksul on hukkunud juba 30 veist. Peame endale aru andma, et loomade hukkimise tõttu jääme ilma lihast ja piimast, ühtlasi pidurdub karja taastootmine.

Et toodame sel aastal liha vähem (ca 30 t), siis laekub selle võrra vähem ka raha.

Peavetarsti U. Palloni sõnutsi poegis 1990. a. I kvartalis 203 lehma. Sündinud vasikatest suri mitmesuguste tervislike häirete tõttu 18, peale selle hädatapeti 6, surnult sündis 21 vasikat. Kokku jäi I kv. saamata 45 vasikat ehk 22,3% poegimistest läks piltlikult öeldes aia taha.

Ülevaade farmide kaupa. Uus-Allikas sündis 78 vasikat, neist 8 surnult ja 9 hukkus. Farmis on eraldi vasikate ruum ja et taas on tööle võetud vasikatalitaja, on vasikate suurem seal eelmiste aastatega võrreldes vähenenud.

Raelas sündis 35 vasikat, neist 7 surnult ja 2 hukkus. Enam vasikaid on välja langenud Rohtla ja Nauritsa gruppidest. Kaadriprobleem selles farmis on eriti terav, sest vanu lahkuvaid töötajaid pole kedagi asendama tulemas.

Salasool sündis 24 vasikat, neist 9 surnult ja 2 hukkus. Seakaol sündis 40 vasikat, neist surnult 2 ja 3 hukkus. Peale õnnestunud remonti on töökultuur selles farmis märgatavalt tõusnud.

Miks vasikad hukkuvad? Peavetarsti kinnitust mööda mingit nakkust farmides ei ole. Peamine põhjus on see, et vasikad sünnivad juba elujõuetuina, ei kannata oma ema piima. Mullikate vasikad on suhteliselt nõrgemad, kuna karja tulevad mullikad on ise küllaltki kehvas seisus ja halvasti hooldatud. Poegis 48 mullikat, kuid neilt jäi saamata 14 vasikat ehk hukkus 29%.

Põhiline on muidugi mullikate ebarahuldavad söötmine ja pidamise tingimused.

Toitu nagu jätkuks, kuid siiski ei anna vajalikku hulka vältida ja võib öelda, et loomade söödavajadus pole rahuldatud.

Lüpsjate terav probleem on vahetus seoses lüpsjate korteridefitsiidiga. Lüpsjate spetsiifilistele töötingimustele vaatamata on nende palgad suhteliselt väikesed ja pole enam tehtud tööga vastavusse.

Probleemiks on kujunenud karjatäiendus. Aastas vajame täienduseks 200 looma, kuid praegu pole juba mitu kuud põhikarjale lisa tulnud. Meie kolhoosis toodetud piima omahind on kõrge. Ei osata suviste söötadega toota odavat piima.

Paika tuleb panna sobivam seemendusgraafik. Erasektorile pole võimalik enam vasikaid müüa.

Peazootehnik Ludmilla Käspere leidis, et halva kõrval on ka rõõmavamaid saavutusi.

1. maiks oleme tootnud mõõdund aastaga sama ajaga võrreldes 25 tonni piima rohkem ehk lehma kohta +67 kg.

Sigade massiive on sama ajaga vähenenud kuni 90 g ööpäevas, sest pole enam jätkunud jõusööta. Kahjuks on majandile jõusööta pidevalt vähem eraldatud.

Jõusööda vähesusest on vähenenud ka sigade realiseerimise kaal mõõdund aastaga 95 kg-lt tänavu 88 kg-ni. Veiste kaaluive on tõusnud. Lehmade üldarv on vähenenud 11 pea võrra. Sigade arv on oluliselt vähenenud.

Hea oli talvine Lipa kuivisilo. Märga silo loomad eriti ei taha.

Praeguseks pole päris selge, miks vasikad ei kannata oma ema piima. Seda häda on ka teistes majandites.

Laine Arro: «Miks laudad on tühjad? Praegu peaks karja täiendusena laudas olema 1988. a. sündinud loomad. Paraku on viimase paari aasta lõikes olnud väga suur surnult sündinud vasikate arv — kuni 26–30% sündinud vasikatest.

Ei rahulda mullikate seemendus. Praegu on pull karja hulka lastud.

Karja aretuse seisukohalt tuleks pullvasikate müük lõ-

petada. Tõuliselt ebaühtne, nn. sohilastest lehmvasikad tuleb ära müüa, et mitte tõupuhtust kaotada.»

Peazootehniku sooviks jäi, et lahendada tuleb probleem seemendajatega ja allutada nende tegevus otse peazootehnikule.

Otsustati: järgmiseks juhatusel koosolekuks töötada välja lüpsjate uued palgamaarad.

alates 7. maist 1990 pullvasikaid erasektorile ei müüda.

Arutati läbi põllumajandusministeeriumi käskkirjas nr. 19 21. märtsist 1990 kehtivad individuaaltootjate lihale ja piimale hinnalisandid: piimale 14,5% ja lihale 10,0%.

Otsustati: jätta majandile hinnalisandist teenustasuks piimalt 7% ja lihalt 5% (transpordikulude katteks).

Arutati Laine Rometi ebaseaduslikku 9 vasikanaha müüki laost Märjamaa aü-le.

Otsustati: kutsuda L. Romet järgmisse juhatusse aru andma.

Aprillis hukkus 4 noorveist ja 19 nuumsiga.

Otsustati: kanda aprillis hukkunud loomad (v. a. Uus-Allika farmis surnud veis) loomakasvatuskuludesse. Kolme päeva jooksul selgitab hukukomisjon välja, kes on süüdi Uus-Allikal hukkunud veise surmas.

Arutati läbi uue hukukomisjoni koosseis.

Otsustati: moodustada hukukomisjon järgmises koosseisus: Tõnu Rahula — komisjoni esimees, liikmed: Maret Satsi, Asta Satsi, Ludmilla Käspere, Urmas Pallon, Klarissa Lepiko, Laine Oga.

Kuulati Tõnu Raamatu avaldust, milles ta palub võimaldada talle tema vanaisa endine 8 ha maatükk, sest soovib rajada talu.

Otsustati: anda Tõnu Raamatule 8 ha maad tema vanaisa talu endistes piirides. Peab kolhoosile välja maksma väetise, mis sellele maale külvati. Tõnu Raamat peab samal ajal loobuma praegu sama kasutuses olevast teisest talu maast.

Kuulati Marko Satsi avaldust, milles ta palub võimal-

dada talle 3toaline korter ehitatavas elumajas.

Otsustati: võtta Marko Satsi korteri järjekorda.

25. mail 1990 on Tallinnas Eesti Kongress, kus korra tagamisel osaleb ka 15 inimest meie majandi kaitseliidust.

Otsustati: säilitada kõigile Eesti Kongressil korda kaitsevatele kaitseliitlastele nende keskmine päevane töötasu.

Kinnitati ohutustehnika, töötervishoiu ja tuleohutuse alase olukorra eest üldvastutajad ja tööloikude ning objektide eest vastutajad.

Kuulati Aleksander Vlasovi avaldust, milles ta palub end vabastada töölt omal soovil seoses tervise halvenemisega. Kolhoosile tekitatud kahju kohustub maksma uuel töökohal.

Otsustati: Aleksander Vlasovit töölt mitte vabastada, kuna kolhoosile materiaalse kahju tekitamise eest ei antud teda kohtusse ning puudub kohtuotsus, mille alusel saaks uues töökohas raha kinni pidada (maja põlemine + auto remont). Kui soovib uuele töökohale tööle asuda, peab tekitatud kahju kogu suuruses välja maksma.

Kauaaegse kohusetundliku töö eest ja seoses juubeliga premeerida järgmisi kolhoosi liikmeid: Asta Satsi ja Elmo Altmets — kumbki 200 rubla ning Helve Satsi ja Asta Liiders — kumbki 100 rubla.

Arutati kaadriküsimusi. Otsustati: vormistada «Jüriöö» osakonna brigadiriks Eduard Eduardi p. Oganjan alates 15. maist 1990 ja Villi Särekanno Lipa osakonna brigadiriks alates 7. maist 1990.

Kuulati Leino Luksi sõnavõttu kohaliku kaitseliidu tegevusest majandis korra kindlustamisel. L. Luks teeb ettepaneku maksta öise patrullkäigu eest mehele 5 rubla (tavaliselt käiakse väljas kolmekesi).

Otsustati: sõlmida kohaliku kaitseliidu kompaniiga leping esialgu kolme kuu peale ning maksta öises ringkäigus osalejale iga reidi eest 5 rubla mehe kohta.

Oli meeldiv ja emadepäeva vääriline sisukas pealelõuna. Sügav austus eluandjatele — emadele!

Aitäh asjaosalistele, aitäh kuulajatele-vaatajatele! Taaskohtumiseni järgmise aasta maikuu teisel pühapäeval — emadepäeval!

ERNI TAMMARU

Üle hulga aastate

Palju nõtkust ja ilu pakusid üleni valges naisrahvatantsijad Helju Vahuranna juhendamisel. Esitati lüüriline «Kedrates» ja särtsakas «Lõbus polka». Peale emot-

sionaalse esinemise peab naiste kiituseks ütleva, et ühtlased kaunid kleidid olid valminud asjaosaliste endi näputööna.

Energilise ja asjatundliku noorukese juhendaja Kersti

Kuuse klaverimängu saatel kõlasid laste lauluringi esituses R. Eespere ja H. Hindpere palad. Solist oli Villu Kasari.

Kiitvalt tuleb märkida, et Peeter Palusoo on lühikese ajaga ja suuri sõnu tegemata osanud inimestes isetegevise soovi ja rõõmu uuesti äratada ja selle tegudesse

vormida.

Oli meeldiv ja emadepäeva vääriline sisukas pealelõuna. Sügav austus eluandjatele — emadele!

Aitäh asjaosalistele, aitäh kuulajatele-vaatajaille! Taaskohtumiseni järgmise aasta maikuu teisel pühapäeval — emadepäeval!

ERNI TAMMARU

Raikküla Keyserlingide perekonna valduses

1845—1918

Rahaliste raskuste tõttu müüs Georg von Staal tõenäoliselt Raikküla mõisa tsaar Nikolai I rahandusministrile senaator krahv Georg Kankrinile (Cancrin), jäädes lepingu alusel edasi 12 aastaks rentnikuks.

Rahandusminister määrab oma testamendiga 4. dets. 1843. a. Kõnnu, Kergu ning nendega koos ka Raikküla mõisa kaasavaraks oma va-

nemale tütrele, lemmiklaps-
le ja õuedaamile Sinaidale. Viimane abiellus 9. jaan. 1844. a. tuntud loodusteadlase Alexander Keyserlingiga.

Pärast rendiaastate möödumist ja Kankrini tütre perekonna ümberasumist Raikkülla algas siin mõnevõrra stabiilsem, kuid uuendusterohe ja elav seltskondlik elu.

AJALOOST.

Väga hästi valgustab seda Raikküla mõisa ajaloo perioodi Helene von Taube raamat oma isast «GRAF ALEXANDER KEYSERLING. EIN LEBENSBIOD AUS SEINEN BRIEFEN UND TAGEBÜCHERN ZUSAMMENGESETZT VON SEINER TOCHTER» (ilm. Berliinis 1902, I ja II köide).

Nagu eespool mainitud, määras tsaar Nikolai I rahandusminister Kankrin oma Eestimaale ja Liivimaale soetatud mõisatest kolm oma lemmiklapsele, tsaari õuedaamile Sinaidale testamendiga 4. dets. 1843. a. Ta tütar pidi juba 1843. a. kevadel abielluma, kuid mõnede asjaolude tõttu lükati pulmad edasi ning kaasavaraküsimused lahendati kuu aega enne pulmi. Viimased peeti 9. jaan. 1844. a. Kuramaalt pärineva krahvi, Berliini ülikooli kasvandiku loodusteadlase Alexander Keyserlingiga.

Keyserlingide suguvõsa pärines Vestfaalist. Tõlkes tähendaks see alamsaksa keele järgi ränikivi, Vestfaali alal ka seent.

Sellest suguvõsast siirdus 1492. a. Hermann von Keyserling Liivimaale ja astus seal ordumeister Wolter von Plettenbergi teenistusse. Orduruutlina olevat ta osa võtnud Viru-Nigula juures Eesti alal peetud lahingust vene vägedega. Truu ja kohusetundliku teenistuse eest sai ta ordumeistrilt annetuseks maad ja mõned mõisad Kuramaal, rajades niiviisi Keyserlingide suguvõsa Baltimaa-de haru.

Nende põhivaldused olidki Kuramaal ja seal asunud Kabilleni mõisast pärinevad ka Raikküla mõisaga seotud Keyserlingid, selle suguvõsa haritumad ja mitmekülgsemad liikmed. Seal sündis Heinrich Keyserlingi kahek-

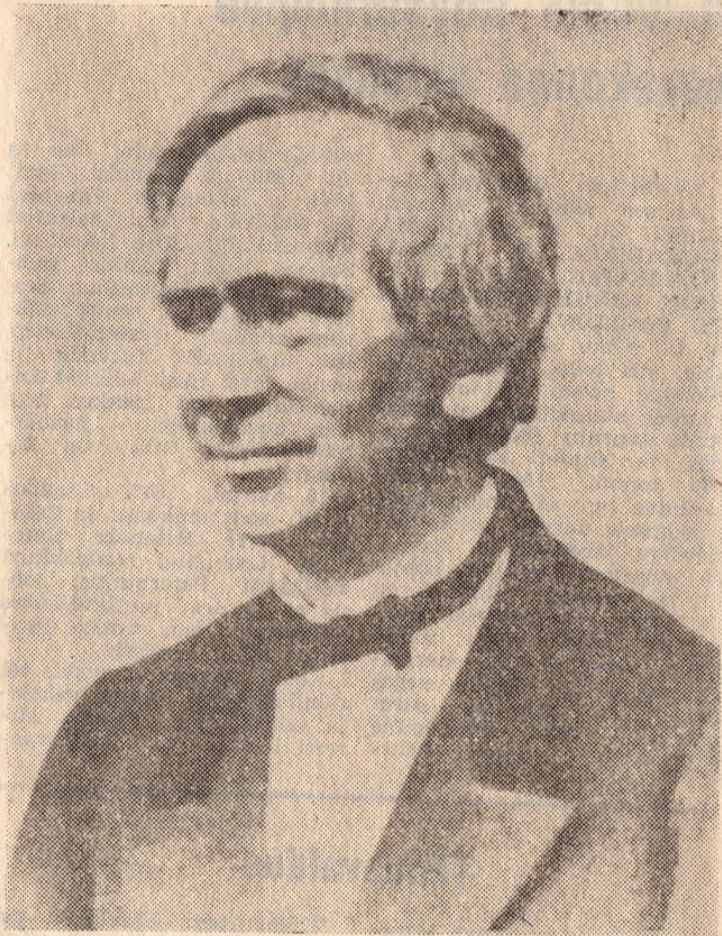
sanda lapsena 15. augustil 1815 hilisem Raikküla mõisa omanik krahv Alexander Keyserling.

Tema isa Heinrich oli hea haridusega suur muusikasõber, Kanti filosoofia hea tundja ning ka arhitekt. Poeg Alexander sai kodus hea muusikalise hariduse. 1833 astus ta Berliini ülikooli õigusteadust õppima, kuid vahetas selle ala varsti loodusteaduse vastu. Temast kujuneski üks ajastu tunnustatum loodusteadlane Peterburgi Teaduste Akadeemias ning Lääne-Euroopas teaduslikes keskustes (London, Pariis jne.).

Aastatel 1834—1837 reisiti ja palju. Parun Meyendorffi kutsel saabus ta 1840. a. Venemaale, et osa võtta akadeemia korraldatavatest teaduslikest ekspeditsioonidest (Petšora jt.). Teaduslike sõitude ettevalmistused viisid teda tolleaegse rahandusministri Kankrini majja, mille kaudu ta ühendatigi Eestimaaga ja nimelt Raikküla mõisaga. Viimase kasuks loobus ta hiilgavast teaduslikust karjääristki.

Keyserling hakkas Raikküla mõisa, õigemini oma naise kõigi mõisate ja nende majandusega tegelema kohe pärast abiellumist. Juba maikuu oli tal kindel kavatsus ise kohale sõita, et enda väljenduse järgi, (kirjast isale) «rahulolematu talupoegkonna olukorda kergendada», kuid peagi loobus plaanist, kuna puudusid täieõigusliku omaniku volitused, sest rendilepingu tähtaeg varasema omaniku kindral Staaliga täitus alles järgmisel kevadel.

Mõisamajanduse olukord rendilepingu lõppedes oli väga komplitseeritud. Maad hariti vanal primitiivsel ta-

Krahv Alexander Keyserling.

semel, maad olid väga kurnatud, sagedased ikaldused jms. Mõisatulu kasvu sai tõsta ainult talupoegade järjest suureneva ekspluateerimise arvel, mis kutsus maata talupojas esile rahutuse. 1840ndatel aastatel, mil suured rahutused olid küll L-Eestis ja Lätimaal, ei jätnud ränga karistamisega ka Eesti muid alasid. Üheks oluliseks vastuhakukohaks kujunes 1840. a. ka Raikküla. See mõisnike vägivalda vastu puhkenud talupoegade vastuhakk suruti küll juhtide ränga karistamisega maha, kuid süsi sellest jäi hõõguma ja viis siinsed talupojad 1858. a. laiahaardelisest ülestõusust (Mahtra sõjast) osa võtma.

RAIKKÜLA TALUPOEGADE JUHIKS JA MÕISNIKE ÜLEKOHTU VASTU VÕIT-LEJAKS 19. SAJANDI I POOLEL OLI KILDEMA JÜRI. Kildemaa talu, mis jääb Rapla poolt tulles maanteest paremale, on juba ammust ajast selle nimega tuntud (1540. a. mõisa ostulepingus, kirjutatud «Kallemecke», 1586. a. revisjoniaktides «Keldemecke», Kylldemeske» jne.

17. saj. lõpul olid seal peres tuntud juba Jaani ja Jü-

ri nimelised pereisad (Kheldema Jahn jne.).

Vahetult enne Alexander Keyserlingi saabumist Raikkülla olid siinsedki talupojad olnud üsna rahutud liiga palju ekspluateerimise ja suure vaesuse pärast. Keyserlingi kirjast emale pais-
tab, et Staal on suutnud küll mõisa sissetulekut tunduvalt suurendada, seejuures on aga talupojad nii rängalt vaesunud, et nende rahutuste tõttu on valitsus mitmel korral pidanud vahele astuma. Kannatava talupoegkonna olukord oli ka üks põhjusi, miks Keyserling oma varasema Raikkülla sõidu edasi lükkas. Talupoegade rasket olukorda ei suutnud loomulikult leevendada ka 1100 rubla, mis Kankrin rendilepingu vastaselt nende toetuseks kinkinud oli.

1840. aastate algul on Eestimaal tolleaegne kuberner täiesti objektiivselt märkinud, «et talurahvas on kõige vaesem seal, kus põllumajandus on kõige õitsvamaal järjel».

Raikküla põllumajandus nähtavasti kõige paremal järjel polnud, küll oli aga Staal üks rangematest ja valjematest siinstest omanikest-rentnikest.

(Edasi järgmisel leheküljel)

Raikküla Keyserlingide perekonna valduses

Keyserlingi nähtavasti ärritas see üleliigne karmus, samuti oli ta AVARAMA SILMARINGI JA VASTUVÖTLIKUMA VAIMU PÄRAST KÕIKIDE UUENDUSTE POOLDAJA. Esmalt pani ta rõhku kartulikasvatusele, mis tollal Eestis alles hakkas hoogu võtma. Oma esimese külaskäigu ajal Raikkülla (aprillis 1845) suurendas ta siinset kartulikülvi 500 tonnilt 1500le. Samas veendus ta, et talupoegade praegusele survele tuleb mõnevõrra järele anda. Esimese küllastuse muljete põhjal oli ta rohkem rahul Kergu ja Kõnnu majandusega. Keyserling soovis kogu mõisa majandusest ise täie energiaga osa võtta. Esialgu segas aga amet, siis äia surm (9. sept. 1845), määramine suurvürstinna Helena välis-

reiside saatjaskonda, kus ta oli 1846. a. juunist kuni 1847. a. jaanuarini. Vahepeal oli Raikküla tema palgatud kümniku Ignatiuse hoole all. Saanud riigilt 3kuulise puhkuse, kibeles Keyserling Eestisse sõiduga, et senise mõisamajanduse resultaatidega ise täpsemalt tutvuda ja nende järgi uusi juhiseid anda. Suurt abi pakkus talle üks novaatoreist — naabermõisaomanik Otto von Lilienfeld.

10. märtsil 1847. a. saabus A. K. koos abikaasa ja 2aastase tütre Helenaga Raikkülla. Loobunud teaduslikust karjäärast Peterburgis, lootis ta siinse metsavaikuses pühenduda oma senise uurimuste täbitöötamisele.

Kohale saabunud, tekkis tal rahulolematust senise valitsemise suhtes ning vajadus kiiresti leida uus administraa-

tor, kuna peatselt pidi lõpema naise haiguse tõttu saadud puhkus ning jätkuma välisreis vürstinna Helena saatjaskonna liikmena.

Sõidu ajal jäi Raikküla majanduse juhatamine parun Wrangeli hoolde Tohi-soolt. Majanduslikes küsimustes õpetas parun teda mitmeti ja lubas ka enda juures pärast naasmist aasta lõpuni assisteerida.

Raikkülas oli 1847. a. 74 talupidamist, 12ga sõlmis K. üheaastased proovirendilepingud.

Juba sama aasta sügisel oli märgata tulude suurenemist, sest saigid olid siinse pinnase kohta väga head. Suurt tulu lootis ta ka äsjasoetatud härgade nuumamisest. Lambakari oli 900pealine.

Iga päev tegi ta visiidi numkarjatalli ja lambalauta.

UUTE MAJANDUSHARUDE ARENDAMINE NÕUDIS KA SELLE OTSTARBELISTE HOONETE RAJAMIST. 1849. a. algul kirjutabki ta isale, et tal seisab ees vajadus paljude uute

ehituste järele: lambalaut ligikaudu 1000 meriino lamba tarvis, sepikoda jne.

Et mõisa majanduselu paremini juhtida, õppis A. K. koos abikaasaga usinasti eesti keelt, mille kohta leidub vihjeid mitmetes kirjadest isale, emale jne. Kui vabalt nad selles keeles hiljem väljendusid, pole teada, kuid mõisaproua suhtles talupoegadega sõbralikult ning Krimmi sõja (1853—1856) teisel aastal valitsenud koolerataudi ajal käis arsti abilisena haigeid ravitsemas.

Samal ajal kujunes selle hea muusikalise haridusega perekonna juurde OMA-LAADNE MUUSIKARING, kuna paljud sõjaohu eest linnast põgenedes maale ümber asusid.

Raikkülla võeti vastu tolle ajastu tuntumaid muusikuid, kes siin varem olid võõrusel viibinud ning nüüd pealesunnitult pagenduse ajal pererahvaga ja naabermõisate elanikega toredaid muusikaõhtuid korraldasid.

(Järgneb.)

Tänuavaldus

Raikküla Kool tänab lapsevanemaid Valtrit, Suursilda, Lepikot, Petterit, Kaljaspolikut, Juhkenit, Salet, Tuult, Tõitoja, Saaristet, Ants Siinallikut, Jürgensteini, Luksi ja prk. Raadikut, kes osalesid kevadistel puulõhkumistalgetel.

Tänu Laine Väli agarale puusaagijate brigaadile jätkus ka lõhkujatele tublisti tööd.

Toimetusel: Direktorit jäi siiski vaevama küsimus: «Kas ülejäänud Raikküla Kooli õpilased on orvud?»

Nii sunnib küsima asjaolu, et kutseid kevadisele talgule saadeti välja umbes 60 perekonnale. Kahjuks on aastaid, kus mõnest perekonnast pole kedagi olnud talgetel esindatud. Miks?

Vedas viltu

K. a. 31. jaanuari õhtul lõppes vindise peaga Kalev Kasevälja traktoriralli teatavasti kraavis.

Tänaseks kõlab Rapla rajooni rahvakohtu otsus 25. aprillist 1990 järgmiselt:

«Süüdi mõista Kaseväli, Kalev Haraldi p. ENSV Krk § 197 lg. 2 p. 3 järgi ja karistada kahe aasta vabaduskaotusega.

Kohaldada Kaseväli, K. H. suhtes Krk § 47 sätteid, mõistes karistuse tingimisi kolme aastase katseajaga.

Välja mõista Kaseväli, K. H. poolt 452 rbl. ja 11 kop. kahju katteks Rapla rajooni Raikküla kolhoosi kasuks.

* * *

13. aprillil 1990. a. kell 5.30 juhtis põllutööline Tiit Rohtla Rapla alevis ebakainena sõiduauto VAZ-2106 E 57 35 EA.

Kõigi transpordivahendite juhtimisõigus ära võetud 36 kuuks, kuni 21. aprillini 1993. a.

* * *

Raikküla kooli direktor A. Pildre nendib kurvastusega, et osa õpilasi ei pea koolikohustust viimasel ajal enam millekski.

Direktor kirjutab: «Aprillis oli 21 koolipäeva. Ilma mingi põhjusega puudus Angelika Vilistus kuu jooksul 15 päeva, Andres Vilistus 14, Jan Vilistus 12 ja John Sepel 10 päeva.»

Direktor arvab, et ta ei hakka lugejat koormama üksikute põhjustega puudumiste üleslugemisega. Edaspidi aga küll, et oleks kõigile näha, milline «väärliline» vahetus meil kasvamas on.

Natuke nalja

«Kas tasub naist võtta?»
«Ükskõik, kas võtad või ei võta. Pärast kahetsed nagu-niil»

* * *

Keda Jumal karistada tahab, sellel laseb ta noorelt naise võtta.

* * *

«Saab pere jälle ühe katuse alla,» ütles vanapoiss kübarat pähe pannes.

* * *

Mul on teitest kahju nagu perenaisel, kes soola asemel pesupulbrit supi sisse viskas.

PERE KASVU PUHUL

Ingrd ja Mait MERDIKES
— poeg Mikk 12. det. '89
Jelena ja Andrei SVISTUNOV
— poeg Ruslan 15. apr.
Liina ja Harri JÕESAR
— poeg 7. mai
Piret VUKS
— tütar 28. apr.
Jelena PETROVA
— tütar 17. apr.

ABIPELLUMISE PUHUL

JUUBELI PUHUL

70	
ARNOLD TAMBERG	2. 04.
HELMU UETALLO	5. 04.
NELLY KILDEMA	25. 04.
65	
ASTA LIIDERS	10. 05.
60	
HELVE SATSI	12. 05.
55	
ASTA SATSI	18. 05.
50	
ELMU ALTMETS	19. 05.

Marko SATSI
ja
Tiina KARILAID

SAAME TUTTAVAKS

Valve Ruunmet — lüpsja
Mihail Kattai — traktorist
Riho Pihlak — Jüriöö osakonna juhataja
Ave Arro — selektsionäär-zootehnik

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Raikküla kolhoosi infoleht
Toimetus: 203502 Rapla
rajoon, Raikküla skj.
telefon 04 421; 04 475
Trükiarv 400

Tasuta
Maht 0.5 trükipoonat
Tellimise nr. 1634
Rapla Trükkikoda
Rapla, Keldi 2